

Paní Libuše Kučerová nás poprvé přivítala ve svém bytě v Domě s pečovatelskou službou v Dačicích v pondělí_____. Přestože se špatně pohybuje, je neuvěřitelně veselá a optimistická a ihned se pustila do vyprávění svého životního osudu.

Paní Kučerová se narodila roku 1930 v sokolí u Třebíče. Když jí byly dva roky, její rodina se přestěhovala do Mutné, kde její rodiče koupili statek. Rodina hospodařila asi na 70 hektarech. Od druhé třídy chodila do německé školy ve Slavonicích, kde zažila mobilizaci v roce 1938.

Předvečer války vnímala jako dítě hlavně proto, že se doma mluvilo o Henleinovi a řádění henleinovců v severozápadních Čechách. „Tady u nás v pohraničí byl klid“, vzpomíná. Po Mnichovu propukla mezi Němci v pohraničí euforie, protože se mohli „vrátit domů do říše“ („heim ins Reich“).

15. březen 1939 si vybavuje jako den, kdy bylo špatné počasí, foukal vítr a sněžilo. Ze Slavonic (od hranic) k Jemnici neustále jezdily německé vojenské vozy, Němci obsazovali republiku. Byl zřízen protektorát Čechy a Morava a bývalé Československo (respektive zbytek, který z něj zůstal po Mnichovské dohodě) se stalo plně podřízeným Třetí říši.

Na začátku září 1939 začala napadením Polska 2. světová válka. Během války žily v Mutné jen tři české rodiny. Ale žily tu bez větších problémů. „Byli jsme mezi Němci schovaní“, říká. „Vím, že Němci dělali zvěrstva, ale nám nezkřivili ani vlásek.“

Válku nám paní Kučerová popsala z praktického hlediska. „Vše české zaniklo“, říká. Z obchodů mizelo zboží a lidé žili ze starých zásob. Brzy byl zaveden lístkový systém, potraviny lidé dostávali v určitém omezeném množství a pouze na lísky. „Ve městech začala být ukrutná bída, ale my na venkově jsme to nepocítovali.“ S lístkovým systémem přišel i černý obchod, zase zejména ve městech. Paní Kučerová vzpomíná, že němečtí úředníci, kteří přišli počítat dobytek, nebyli zdaleka tak důslední jako úředníci po roce 1948. To jejím rodičům například umožnilo třikrát za rok zabíjet, samozřejmě načerno.

Přestože to bylo zakázané, rodiče paní Kučerové během války poslouchali Londýn. Z rádia věděli, že republiku osvobodí Rusové. „Těšili jsme se na Rusy.“ Ale skutečnost byla jiná, bohužel mnohem horší a velmi rychle je vyléčila „z euforie pro Rusko“. Příchod Rusů do vesnice byla jedna velká hrůza. „Sebrali všem hodinky, znásilňovali ženský, brali kola, koně, co se jim hodilo. Vždycky večer se navaloval sud nafty na vrata, aby se nedostali dovnitř... My jsme se ubránili, ale ty Němky na tom byly hůř, těch se nikdo nezastal.“

Na samotný odsun Němců z vesnice vzpomíná jako na velmi nepříjemnou událost. Odsun prováděli partyzáni, kteří do vsi přijeli odněkud z Táborska. „Odsun probíhal špatně, mohli si s sebou vzít jen to, co unesli. A moc toho neunesli.“ Přestože ne všichni Němci byli horliví nacisté a ne všichni se chovali špatně, partyzáni je nerozlišovali. „Vyhnali je za hranice, šli až někam do Rakouska, a víc se o ně nestarali. Hned druhý den po odsunu se do vsi sjely žebříňáky a ukradlo se, co se dalo. Bylo to hrozný.“ Většina partyzánů, kteří prováděli odsun, se stala partyzány až po válce, o to to bylo horší. Paní Kučerová přiznává, že kdyby vyhráli Němci, tak by ti vyhnání byli Češi („šli bychom až někam za Ural“). Ale z jejího pohledu to bylo nepochopitelné zlo, měla mezi odsunutými kamarády, známé... „U nás bylo to pohraničí takový klidný, chovali se k nám slušně.“ Až po té, co byla obsazena větší část domů, se situace ve vesnici zklidnila.

V květnu 1946 se konaly první poválečné volby v Československu. „Vesnice se neměla kam vrhnout.“ Agrární strana, která měla voličskou základnu na vesnicích, byla zrušena. „Sedláci volili lidovce nebo národní socialisty. Většina lidí volila komunisty, protože slibovali zlaté budoucnosti.“ A pak přišel rok 1948...

25. února 1948 provedli komunisté státní převrat a všechno se změnilo. „Zbytkový statek z nás udělal kulaky.“ Otec paní Kučerové byl uvězněn na 7 let za sabotáž (byl to ale výmysl). Paní Libuše zůstala a maminkou a mladším bratrem v Mutné sama. Stát jim začal zabavovat majetek. Aby si uhájila věci, které jí rodiče šetřili do věna, tak se vdala do Volfířova. „Šel čas a my jsme pořád žili ve strachu...“ Až přišel osudný den – 26. leden 1953, kdy byla rodina vystěhována z Mutné. Byli označeni za kulaky a do tehdejšího státního zřízení se to nehodilo.

Maminka byla vysídlena na Kladensko, bratr byl vyhozen jako kulacké dítě ze zemědělské školy v Třebíči a dostal se na státní statek na Osoblažsko (do Albrechtic). Paní Kučerová zůstala se svým mužem ve Volfířově.